

10 ieteikumi lietotu auto pircējiem

Saskaņā ar ADAC, DECRA un Car-Pass veiktajiem pētījumiem un aplēsēm, katram trešajam auto, kas tiek pārdots Vācijā, ir mainīts odometra rādītājs. Eiropas Padome ir norādījusi, ka odometru viltojumi ietekmē 5-12% no lietotu automobiļu tirdzniecības vidēji katrā ES dalībvalstī. Tomēr šis skaitlis ir ievērojami lielāks pārrobežu tirdzniecībā un veido ļoti ievērojamus zaudējumus sabiedrībai, sasniedzot ES kopējos zaudējumus līdz pat 9,5 miljardiem *euro* katru gadu.

„Latvijā odometra rādītāja sagrozīšana var skart pat līdz 80% automobiļu, atkarībā no auto klases. Diemžēl lietoto auto pircējiem nākas saskarties ne tikai ar sagrozītiem odometra rādītājiem, ekspluatācijas un servisa vēstures noklusēšanu, bet arī ar automobiļa izcelsmes valsts slēpšanu, remonta tehnoloģijām neatbilstošu automobiļa atjaunošanu un nekvalitatīvu automobiļa pārbūvi uz kreisās puses vadību. Sekas visām nosauktajām manipulācijām ir palielināti izdevumi par auto vecumam un nobraukumam neadekvātu defektu novēršanu, ievērojami mazāku motora un pārnesumkārbas resursu, izjauktu virsbūves integritāti un neatjaunotām pasīvām drošības sistēmām. Visbeidzot pastāv varbūtība nopirkt zagtu vai „klonētu” auto”, skaidro Auto Asociācijas viceprezidents Ingus Rūtiņš.

Auto Asociācija ir sagatavojusi ieteikumus ikvienam, kurš nolēmis iegādāties lietotu auto un vēlas maksimāli izvairīties no nepatīkamiem pārsteigumiem:

1. Redzams tirgotājs ar labām atsauksmēm

Auto iegāde no nezināma pārdevēja, kā arī auto iegāde, izmantojot dažādas shēmas, lai samazinātu nodokļu slogu, palielina krāpniecisku darījumu un neatbilstošas kvalitātes auto iegādes riskus. Nolaidīga attieksme šķietami maznozīmīgās lietās – netīri, zālē ieauguši automobiļi, netīra pieņemšanas telpa, nevērīga atslēgu un dokumentācijas uzglabāšana, pavirša attieksme pret klientu, visticamāk nozīmēs palielinātu krāpniecības risku, būtisku auto vēstures faktu noklusēšanu ar minimālām pārdevēja saistībām. Tirdzniecības vietas izskatam un pārdevēju attieksmei ir jābūt samērojamai ar izvēlēto auto segmentu un cenu.

2. Demonstrācijas brauciens

Automobiļa vizuālais novērtējums un demonstrācijas brauciens ir pirmais solis, kas ļaus gūt pārliecību vai braukšana ar izvēlēto auto sniedz gandarījumu un saskan ar iedomātajām sajūtām. Varbūt ir gluži otrādi – pārvietojoties ar to, nepamet sajūta, ka „kaut kas nav labi” vai „kaut kur kaut kas klauz un grab”. Novērtējot automobili vizuāli, uzmanība jāpievērš virsbūves krāsojumam, detaļu salāgotībai, korozijai, elektroaprīkojuma darbībai, eļļas noplūdēm un atslēgu komplektu skaitam. Savukārt demonstrācijas brauciena laikā – motora darbībai, pārnesumkārbas darbībai un kļūdu paziņojumiem uz info displeja. Svarīga pārbaudes daļa ir elektroaprīkojums – kondicionieris, logu pacelāji, ārējais apgaismojums, stiklu apsildes un logu tīrītāji. Ir jāizspaida visas pogas un vadības sviras, pārliecinoties par to korektu darbību.

3. Pārbaude auto servisā, vēlams pie auto ražotāja pārstāvja

Galvenā pazīme servisam, pie kura veikt šādu pārbaudi, nebūt nav auto ražotāja autorizācija. Galvenais ir servisa kompetence. Tomēr ir jāatzīst, ka relatīvi jaunam un tehnoloģiski sarežģītam automobilim diagnostiku pietiekamā kvalitātē vairumā gadījumu varēs veikt tikai auto ražotāju pārstāvji. Šāda pārbaude izmaksā aptuveni līdz 50 *euro*, atkarībā no auto markas, un laika ziņā aizņem līdz divām stundām. Pēc diagnostikas uzzināsiet, vai ar auto svarīgākajiem mezgliem – dzinēju, ātrumkārbu un elektroniku, viss ir/nav kārtībā. Auto pārbaude pie ražotāja pārstāvja sniegs arī iespēju pārliecināties par patieso nobraukumu. Protams, der atcerēties, ka piecus gadus vecs automobilis var uzrādīt novirzes no rūpnīcas standartiem citos tehniskajos rādītājos, taču konstatēto neatbilstību nozīmīgums ir adekvāti jāizvērtē.

Vairums lietoto auto tirgotāju neatteiks un piekritīs auto aizdzīt uz šādu pārbaudi. Ja pārdevējs šādu palīdzību Jums atsaka, tad tā ir viela pārdomām vai ar šo auto viss ir kārtībā un vai to ir vērts iegādāties.

4. Garantijas saistības

Arī uz lietotajiem automobiļiem attiecas pārdevēja garantijas saistības. Ja darījumā viena puse – pārdevējs, ir juridiskā persona, bet otra – pircējs, fiziskā persona, tad pircēja tiesības nosaka Patērētāju tiesību aizsardzības likums. Šeit gan jāatceras, ka patērētājam ir jāpieprasa un jāsaņem visi automobiļa iegādi apliecinājoši dokumenti. Savukārt, ja abas puses ir juridiskās vai fiziskās personas, tad attiecības būs civiltiesiskas un tās regulēs noslēgtais līgums, kurā arī vēlams iekļaut garantijas noteikumus.

5. Tirgus cenas un piedāvājumu pārzināšana

Mūsdienās iegūt informāciju par vidējām tirgus cenām ir salīdzinoši vienkārši, tādēļ pircējam, pirms pirkuma līguma noslēgšanas, ir vēlreiz jāpārliedz, cik tirgū vidēji maksā izvēlētais automobilis (marka, modelis, izlaiduma gads, motora tilpums).

6. Atteikties no auto, ja cena ir būtiski zem tirgus vidējās

Ja jums šķiet, ka beidzot dzīvē jums ir paveicies un esat atradis savu sapņu auto, ideālā tehniskā kārtībā un pie tam – par būtiski zemāku cenu nekā tirgus vidējā, atsakieties no pirkuma! Pieredze rāda, ka brīnumi nenotiek un iepriekšminētā kombinācija liecina par sieru peļu slazdā.

7. Uzticams konsultants

Visticamāk auto pircējs uzskatīs, ka pats ir pietiekami zinošs, tomēr auto ražošana attīstās ļoti strauji un, ja ir vēlme iegādāties salīdzinoši jaunāku auto, tad iesakām pieaicināt neatkarīgu konsultantu, kurš būs informēts par automobiļa tehniskajiem uzlabojumiem, piemēram, salīdzinot piecus un desmit gadus vecu tās pašas markas un modeļa auto.

8. Auto pirkuma līgums tieši ar auto pārdevēju vai tirgotāju

Neiesakām iegādāties Latvijā iepriekš neregistrētu auto bez rakstiska līguma ar tirgotāju, samaksu veicot skaidrā naudā. Pirkuma līguma slēgšana ar kādu trešo personu, kura zināma vien tikai tirgotājam un nevienu brīdi nepiedalās pārdošanas procesā, ir droša pazīme, ka pircējs tiek iekļauts krāpnieciskā shēmā. Sekas tam var būt dažādas sākot no tā, ka pircējam nebūs pret ko vērsties, ja auto kvalitāte izrādīsies neatbilstoša un beidzot ar auto arestu gadījumā, ja pircējs kā labticīgais ieguvējs būs nopircis zagtu vai „klonētu” automobili.

9. Norēķinu veikt bezskaidrā naudā ar pārskaitījumu uz pārdevēja kontu

Visos auto iegādes gadījumos no pārdevēja ir jāsaņem rēķins un norēķins ir jāveic tikai ar bankas pārskaitījumu. Iegādei ir jānotiek no tirdzniecības vietas, auto ir jābūt noņemtam no uzskaites un pieņemtam realizācijā (CSDD). Auto pārreģistrācijai jānotiek ar rēķinu-uzziņu vai pieņemšanas-nodošanas aktu. Naudas pārskaitījumu iesakām veikt tikai pēc numuru salīdzināšanas.

10. Meklēt citu pārdevēju, ja neizpildās kaut viens iepriekšminētais nosacījums.

Saskaņā ar Auto Asociācijas aplēsēm Latvijā tirdzniecībā vienlaikus atrodas ap 30 000 lietotu auto, viena auto vidējā prasītā cena ir 4500,-euro. 2013.gadā Latvijā tika veikti ap 107 000 lietotu automobiļu iegādes darījumu par kopējo summu 480 milj. euro.

Sagatavoja:

Zane Rone

Projektu vadītāja

Auto Asociācija

Mob.: 26807909

e-pasts: zane@autoasociacija.lv

www.autoasociacija.lv

AUTO ASOCIĀCIJA

Vangažu iela 16, Rīga, LV 1024, Latvija

Tālrunis: +371 67529979, e-pasts: info@autoasociacija.lv

Reģ. Nr. 000800880 / ANNO 28.09.94., Nod. maks. Nr. 40008008801